

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/61/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521200912
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8521200912.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. O. Z., nar. XX.X.XXXX a mal. O. Z., nar. XX.X.XXXX, obaja trvale bytom R. S. XXXX/XX, obaja zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, deti rodičov: otca O. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom P. XX/XXX, XXX XX Z. H., t.č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Kpt. Nálepku 1, 081 13 Prešov, zastúpený: SD LEGAL, s.r.o., Žriedlová 3, 040 01 Košice, IČO: 51 717 395 a matky: A. G. Z., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom R. S. XXXX/XX, XXX XX Z. H., zastúpená: JUDr. Gábor Száraz, advokát, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

„Otec maloletých detí, O. Z., nar. XX.X.XXXX je o p r á v n e n ý telefonicky kontaktovať maloleté deti - O. Z., nar. XX.X.XXXX a O. Z., nar. XX.X.XXXX každú párnú sobotu v kalendárnom roku v čase medzi 15.00 hod. a 16.00 hod. v trvaní 15 minút.

Matka G. Z., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n á umožniť deťom O. Z. a O. Z. telefonický kontakt s otcom O. Z. každú párnú sobotu v čase medzi 15.00 hod. a 16.00 hod. v trvaní 15 minút a pripraviť ich naň.

II. Trvanie neodkladného opatrenia je časovo o b m e d z e n é do nadobudnutia právoplatnosti veci samej vedenej Okresným súdom Stará Ľubovňa pod sp. zn. 2P/91/2020.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Otec maloletých detí (ďalej len navrhovateľ) - podal na tunajší súd dňa 28. 6. 2021, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha oprávnenia telefonického kontaktu so svojimi synmi každú párnú sobotu v kalendárnom roku v čase medzi 15.00 hod a 16.00 hod. v trvaní 15 minút.

2. Návrh odôvodnil tým, že tunajší súd už vo veci samej vydal rozsudok č.k. 2P/91/2020-381 zo dňa 11.05.2021, ktorým vo výrokoch V. a VI. rozhodol o oprávnení otca telefonicky kontaktovať mal. deti každú párnú sobotu v kalendárnom roku v čase medzi 15.00 hod. a 16.00 hod. v trvaní 15 minút. Matka je podľa uvedeného rozhodnutia takto upravený telefonický styk deťom umožniť a riadne ich naň pripraviť. Vo vyššie uvedenej právnej veci rozhodol súd po vykonanom dokazovaní, kedy prišiel k záveru, že pri rešpektovaní a zachovaní rodičovských práv a povinností odporcu ako aj pri rešpektovaní záujmu mal. detí je v ich záujme, aby s nimi mohol otec každú párnú sobotu v čase medzi 15.00 hod. a 16.00 telefonovať v rozpätí 15 minút. Uvedené rozhodnutie je logické a rešpektuje práva a povinnosti všetkých zúčastnených strán. Po doručení rozsudku právny zástupca otca kontaktoval matku e-mailom dňa 15.06.2021, ktorým ju požiadal o telefonát otca s deťmi dňa 19.6.2021. Na uvedený e-mail matka nereagovala, z čoho otec vyvodzuje, že odmieta splniť súdom uloženú povinnosť umožniť mu telefonický kontakt s deťmi. Otec s deťmi pritom nie je v kontakte už takmer rok, keďže je vo väzbe,

stále však uňho platí princíp prezumpcie nevinny a nie je dôvod obmedzovať ho vo vzájomnom, aspoň 15 minútovom telefonickom kontakte s deťmi, ktorý sa má uskutočniť raz za dva týždne. U detí reálne hrozí vznik syndrómu zavrhnutého, resp. zabudnutého rodiča, vzťahy medzi otcom a deťmi chladnú každým dňom a je nevyhnutne potrebné pre zachovanie ich psychického zdravia a emočnej stability posilniť koreláciu vzťahu otec a syn/syn, keďže matka tomu bráni. Nakoľko je osobný kontakt maloletých s otcom nemožný, jedinou alternatívou, ako sa môžu spolu skontaktovať je telefonická komunikácia, aj to za obmedzených možností na strane otca. Napriek viacerým snahám z jeho strany je mu odopieraná možnosť sa akýmkoľvek spôsobom kontaktovať so svojimi synmi a matka robí všetko pre to, aby k ich spoločnému kontaktu nedošlo.

Podotkol, že účelom neodkladného opatrenia je v navrhovanom prípade potreba jednorazovej a dočasnej úpravy pomerov, pričom podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia je osvedčenie danosti nároku a osvedčenie naliehavosti potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania. Danosť a naliehavosť je v tomto prípade nepochybná, keďže otec je vo väzbe (forma najintenzívnejšieho zásahu do osobnej slobody) a nie je umožnené sa akokoľvek kontaktovať so svojimi synmi - telefonický rozhovor s deťmi je preto jedinečná príležitosť na zabezpečenie jednorazového kontaktu synov a otca. Otec mal so synmi po celý čas výborný vzťah, synovia ho rešpektovali a mali ho veľmi radi. Dôležitým aspektom konštatovaným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa je aj skutočnosť, že staršie maloleté dieťa O. Z. je školopovinné, teda vie čítať a písať (v základoch, neovláda emočné vyjadrovanie na úrovni riadnej komunikácie s otcom), no mladšie maloleté dieťa O. Z. nevie ani čítať a písať, preto by bolo nelogické a nevykonateľné minimálne v tomto rozsahu, aby nevidel svojho otca a nemohol sa s ním porozprávať. Primárnym cieľom nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia je zabezpečenie jednorazového, minimálneho a ľudsky potrebného kontaktu otca so svojimi deťmi a ochrana jeho rodičovských práv a záujmu maloletých účastíou na telefonickom rozhovore.

3. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 2P/61/2021- zo dňa 12.7.2021 súd ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa.

4. Súd sa oboznámil podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, e-mailovou komunikáciou medzi právnym zástupcom otca a matkou ako aj z obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P/91/2020, ktoré sa týka rozvodového konania rodičov maloletých detí. Rozsudkom č.k. 2P/91/2020-381 zo dňa 11.5.2021 bolo I. výrokom manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, II. výrokom boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, III. výrokom bol otec zaviazaný prispievať na výživu mal. O. sumou 130 eur mesačne a na výživu mal. O. sumou 100 eur mesačne, IV. výrokom styk otca s maloletými deťmi sa neupravoval, V. výrokom bol umožnený otcovi mal. detí telefonický kontakt s maloletými deťmi každú párnú sobotu v kalendárnom roku v čase medzi 15.00 hod. a 16.00 hod. v trvaní 15. minút, VI. výrokom bola uložená povinnosť matke mal. detí umožniť maloletým deťom telefonický kontakt s ich otcov, VII. výrokom bol v prevyšujúcej časti návrh zamietnutý a VIII. výrokom bolo vyslovené, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uvedený rozsudok nenadobudol právoplatnosť vo všetkých jeho výrokoch, matka maloletých detí podala odvolanie čo do III., V., VI. a VII. výroku, otec detí podal odvolanie čo do III. výroku.

5. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), na konania sa podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 324 ods. 1, 2 a 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

8. Podľa § 326 ods. 1 a 2 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 C.s.p. ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 a 2 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylučenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

12. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

13. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 24 ods. 4 ZoR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

16. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 30 ods. 1 zákona o rodine, rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

18. Účelom neodkladného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je neodkladná úprava pomerov účastníkov. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Jeho nariadenie je možné v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej. Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

19. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodíť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná

ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. Z citovaných zákonných ustanovení možno jednoznačne vyvodiť, že právna úprava ohľadom rozhodovania o návrhoch na neodkladné opatrenie popri nevyhnutnosti rýchlo a pružne vyriešiť vzniknutý stav, vyžaduje aj hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, resp. podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia.

20. V prejednávanej veci, t.j. vo veci oprávnenia otca na telefonický kontakt so synmi raz za dva týždne v dĺžke 15 minút súd zistil potrebu neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov konania. Súd má za to, že otec preukázal, že sú ohrozené pomery maloletých detí.

21. Pri realizácii rodičovských práv a povinností sú si rodičia zásadne rovní. Rodičovi ktorému dieťa nebolo zverené sú zachované všetky rodičovské práva a povinnosti, tento rodič nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom aby využíval možnosti, na to aby mal na výchovu svojho dieťaťa vplyv. Zákon o rodine preferuje predovšetkým dohodu rodičov pri výkone ich rodičovských práv a povinností. Až keď k ich vzájomnej dohode nedôjde, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie podľa už vysloveného právneho názoru ústavného súdu (PL. ÚS 26/05) k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, práve prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii. V každom prípade však je potrebné v konkrétnej veci posudzovať a zohľadniť aj individuálne konkrétne okolnosti prípadu, ktoré sa môžu v danom čase aj meniť. Prioritou vždy musí (ako bolo vyššie uvedené) zostať najlepší záujem detí. Práve vzhľadom na najlepší záujem maloletých detí, na ich právo zachovania vzťahu k otcovi, súd má za to, že otec detí preukázal naliehavosť potreby upravenia pomerov neodkladným opatrením.

22. Otec maloletých detí je vo väzbe, dôvod kolúznej väzby u neho právoplatne pominul, so svojimi synmi nie je v žiadnom kontakte už dlhšie časové obdobie. Z vyjadrenia mal. O., ktoré je obsahom správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18.3.2021 vyplýva, že si s otcom píše listy a potešilo ho, že mu otec napísal. Spomínal na čas strávený s otcom avšak nevedel uviesť, či by s otcom chcel telefonovať alebo nie. Taktiež na pojednávaní dňa 11.5.2021 si súd vypočul nahrávku telefonického rozhovoru medzi mal. O. a jeho otcom, z tohto rozhovoru nevyplynuli také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že telefonický kontakt mal. O. s otcom nie je v jeho záujme. Vzhľadom na vek maloletých detí, kedy pretrvávajúca neprítomnosť rodiča môže spôsobiť ich vzájomné odcudzenie, prípadne „zabudnutie“ dieťaťa na rodiča je podľa názoru súdu v najlepšom záujme oboch maloletých detí umožniť im vzájomný kontakt s otcom vo forme telefonického rozhovoru. Telefonický kontakt otca s maloletými synmi v rozsahu raz za dva týždne v celkovom trvaní 15 minút, predstavuje minimálny kontakt. Akákoľvek forma stretávania a komunikácie (napr. mailom, telefonicky, komunikácia cez sociálne siete) maloletých detí s rodičom, ktorému nie sú zverené do osobnej starostlivosti alebo s ktorým sa z objektívnych spôsobov nemôžu pravidelne stretávať, je na prospech a zachovanie rodinných a citových väzieb.

23. Podľa názoru súdu je v najlepšom záujme detí udržiavať aspoň telefonický kontakt s otcom, preto vzhľadom na uvedené skutočnosti a ich právo zachovania vzťahu k obojmu rodičom, súd vyhovel návrhu otca a nariadil neodkladné opatrenie v ním navrhovanom znení tak, že otec je oprávnený telefonicky kontaktovať svojich maloletých synov každú páru sobotu v kalendárnom roku v čase medzi 15.00 hod. a 16.00 hod. v trvaní 15 minút. Matka G. Z. je povinná umožniť deťom telefonický kontakt s otcom a pripraviť ich naň.

24. Súd zároveň časovo obmedzil trvanie neodkladného opatrenia na čas do právoplatného skončenia veci samej, t.j. veci vedenej tunajším súdom pod sp. zn. 2P/91/2020.

23. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovenia § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dňa odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).